

การควบคุมและกำจัดวัชพืชในสวนยางพารา

การควบคุมและกำจัดวัชพืชในสวนยางพาราถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งมีทั้งการควบคุมโดยไม่ใช้สารเคมี และการควบคุมโดยใช้สารเคมี โดยมีรายละเอียดของแต่ละวิธี ดังนี้

1. การควบคุมและปราบวัชพืชแบบไม่ใช้สารเคมี

ปัจจุบันการควบคุมวัชพืชในสวนยางพาราไม่นิยมการใช้สารเคมีแล้ว เนื่องจากการไม่ใช้สารเคมีมีผลทำให้ต้นยางพาราเจริญเติบโตได้ดี เปิดกรีดได้เร็วและให้ผลผลิตสูง อีกทั้งบางวิธีสามารถสร้างรายได้และลดต้นทุนอย่างต่อเนื่องไปจนตลอดอายุของต้นยางพารา ซึ่งมีด้วยกันหลายวิธี ดังนี้

1.1 การปลูกพืชแซมยาง

เป็นวิธีควบคุมวัชพืชที่วิธีหนึ่ง และเหมาะกับสวนยางพาราที่มีขนาดไม่ใหญ่มากนักหรือประมาณไม่เกิน 10-15 ไร่ สามารถปลูกพืชแซมได้ตั้งแต่เริ่มปลูกยางพาราจนกระทั่งต้นยางพาราเจริญเติบโตจนมีร่มเงาในระหว่างแถวต้นยาง นอกจากนี้ปุ๋ยที่ใส่ให้พืชแซมยังเป็นประโยชน์ต่อต้นยางพาราอีกด้วย พืชแซมที่นำมาปลูกควรเป็นพืชไร่หรือพืชสวนอายุสั้น และพืชผักต้องเป็นพืชที่เข้ากับสภาพความอุดมสมบูรณ์ของดินและภูมิอากาศในท้องถิ่นนั้น และต้องเป็นที่ต้องการของตลาดด้วย

1.2 การปลูกพืชคลุมดินตระกูลถั่วระหว่างแถวยาง

การปลูกพืชคลุมดินช่วยป้องกันการเปียกเปื้อนของวัชพืชต่อต้นยาง สร้างปุ๋ยกลับลงสู่พื้นดินในสวนยาง และป้องกันการชะล้างของหน้าดิน เป็นวิธีที่เหมาะสมในการควบคุมวัชพืชในสวนยางพาราขนาดใหญ่และสวนยางพาราที่ปลูกในพื้นที่ลาดชัน พืชคลุมดินตระกูลถั่วที่แนะนำ ได้แก่ คาโลโปโกเนียม, เพอราเลีย และเซ็นโตรซิมา โดยปลูกเป็นแถวห่างจากแถวต้นยางพาราประมาณข้างละ 2 เมตร เพื่อสะดวกในการดูแลรักษา

1.3 การใช้อุปกรณ์ตัด โถ ถาก ขุดทำลายวัชพืชส่วนที่อยู่เหนือดินและใต้ดิน

โดยทั่วไปจะใช้แรงงานคน การกำจัดวัชพืชด้วยวิธีตัดด้วยเครื่องยนต์ขนาดเล็กแบบสะพายเป็นวิธีที่ช่วยยับยั้งการเจริญเติบโตของวัชพืช สามารถทำได้ทั้งในระหว่างแถวต้นยางพาราและในแถวต้นยาง และควรตัดก่อนวัชพืชออกดอก ปัจจุบันวิธีการนี้เป็นที่นิยมกันมากเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมี แต่ในช่วงฤดูฝนวัชพืชเจริญเติบโตเร็วอาจจำเป็นต้องตัด 2-3 ครั้ง

1.4 การการใช้รถแทรกเตอร์

โดยทั่วไปในสวนยางพาราที่ไม่ปลูกพืชแซมหรือพืชคลุมจะใช้รถแทรกเตอร์ไถพรวนกำจัดวัชพืชระหว่างแถวต้นยาง 2 ครั้งต่อปี ในช่วงต้นฤดูฝนและปลายฤดูฝน ส่วนวัชพืชที่ขึ้นในแถวจะใช้แรงงานคนถากและหรืออาจใช้สารเคมี สำหรับสวนยางพาราที่มีอายุตั้งแต่ 4-5 ปีขึ้นไป การเลี้ยงแพะในสวนยางพาราเพื่อเสริมรายได้และควบคุมวัชพืชหรือสวนยางพาราที่ให้ผลผลิตแล้ว ไม่ควรใช้รถแทรกเตอร์ไถอีกต่อไป

1.5 การใช้สัตว์เลี้ยง

การกำจัดวัชพืชวิธีนี้ทำได้โดยปล่อยให้สัตว์เลี้ยง เช่น แพะ แกะ และโค เข้าไปแทะเล็มหญ้าในสวนยางพาราที่มีขนาดใหญ่อายุ 3 ปีขึ้นไปแล้ว เพื่อให้ปริมาณวัชพืชลดลง และหากเป็นไปได้ก็ควรดูแลในขณะที่ปล่อยให้สัตว์เหล่านั้นอยู่ในสวนยางพาราตามสมควร

2. การควบคุมและปราบวัชพืชแบบใช้สารเคมี

ควรใช้เมื่อจำเป็นจริงเท่านั้น เช่น ใช้กับสวนยางพาราที่มีขนาดใหญ่ มีพื้นที่ปลูกมาก ไม่สามารถใช้การกำจัดวัชพืชแบบอื่นได้เสร็จทันตามฤดูกาล หรือสวนยางพาราที่ปลูกตามไหล่เขาลาดชัน การกำจัดวัชพืชด้วยสารเคมีเป็นวิธีที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูง แต่ชาวสวนยางจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับชนิด ขนาด อายุของวัชพืช อายุของต้นยางพารา สภาพแวดล้อม ชนิด และอัตราของสารเคมีที่ใช้ ตลอดจนวิธีใช้ที่ปลอดภัย และผลตกค้างในดินและน้ำด้วย และควรตระหนักหรือรับรู้ว่าการไม่ใช้สารเคมีมีผลทำให้ต้นยางพาราเจริญเติบโตได้ดี เปิดกรีดได้เร็วและให้ผลผลิตสูงกว่าการใช้สารเคมี สารเคมีกำจัดวัชพืชมีหลายชนิด รวมถึงขนาดการใช้ และวิธีใช้ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตาราง ที่ 1 แสดงรายชื่อสารเคมีกำจัดวัชพืช อัตราการใช้ และวิธีการใช้ในสวนยางพารา

สารกำจัดวัชพืช	อัตราการใช้ กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่	กำหนดการใช้	วัชพืชที่ควบคุมได้	หมายเหตุ
พาราควอต (paraquat)	100-120	พ่นระหว่างแถวยางหลังวัชพืชงอกแล้ว จำนวนใบประมาณ 3-5 ใบหรือสูงประมาณ 10-15 ซม.	วัชพืชที่งอกจากเมล็ดทั้งประเภทใบแคบ และประเภทใบกว้าง	ขณะพ่นระวังไม่ให้ละอองสารสัมผัสต้นและใบยาง พ่นซ้ำเมื่อวัชพืชงอกใหม่
ไกลโฟเซต (glyphosate)	120-150	พ่นระหว่างแถวยางหลังวัชพืชงอก หรือสูงไม่เกิน 30 ซม.	วัชพืชที่งอกจากเมล็ดประเภทใบแคบ เช่น หญ้าตีนติด หญ้าตีนกา หญ้าปากควาย หญ้าขจรจบ	ขณะพ่นระวังไม่ให้ละอองสารสัมผัสต้นและใบยาง
ไกลโฟเซต + ฟลูรอกซีเพอร์ (glyphosate + fluroxypyr)	120+24	พ่นระหว่างแถวยางหลังวัชพืชงอกหรือสูงไม่เกิน 30 ซม.	วัชพืชที่งอกจากเมล็ดประเภทใบแคบ เช่น หญ้าตีนกา หญ้าตีนติด หญ้าไผ่ หญ้าขจรจบ และประเภทใบกว้าง เช่น สาบเสือ หญ้าเขมร สาบแร้งสาบกา	ขณะพ่นระวังไม่ให้ละอองสารสัมผัสต้นและใบยางพ่นซ้ำเมื่อวัชพืชงอกใหม่
ไกลโฟเซต+ ไดแคมบา (glyphosate + dicamba)	120+50	พ่นระหว่างแถวยางหลังวัชพืชงอกหรือสูงไม่เกิน 30 ซม.	วัชพืชที่งอกจากเมล็ดประเภทใบแคบ เช่น หญ้าตีนกา หญ้าตีนกา หญ้าปากควาย หญ้าไผ่	ขณะพ่นระวังไม่ให้ละอองสารสัมผัสต้นและใบยางพ่นซ้ำเมื่อวัชพืชงอกใหม่

สารกำจัดวัชพืช	อัตราการใช้ กรัมสารออกฤทธิ์/ไร่	กำหนดการใช้	วัชพืชที่ควบคุมได้	หมายเหตุ
			หญ้าขจรจบ และประเภท ใบกว้าง เช่น ผักยาง ผักเบี้ย สาบแร้งสาบกา สาบเสือ	
ไกลโฟเซต/ ไดแคมบา (glyphosate/ dicamba)	150-200	พ่นระหว่างแถวภายหลัง วัชพืชงอกหรือสูงไม่เกิน 30 ซม.	วัชพืชที่งอกจากเมล็ด ประเภทใบแคบ เช่น หญ้าตีนนก หญ้าปาก ควาย หญ้าไผ่ และ ประเภทใบกว้าง เช่น หญ้ายาง ผักเบี้ย สาบแร้ง สาบกา สาบเสือ	ขณะพ่นระวังไม่ให้ ละอองสารสัมผัสต้นและ ใบยางพ่นซ้ำเมื่อวัชพืช งอกใหม่
ไกลโฟเซต + เมซัลฟูรอนเมทิล (glyphosate + metsulfuron methyl)	120 + 2	พ่นระหว่างแถวภายหลัง วัชพืชงอกหรือสูงไม่เกิน 30 ซม.	วัชพืชที่งอกจากเมล็ด ประเภทใบแคบ เช่น หญ้าตีนติด หญ้าตีนกา หญ้าปากควาย หญ้าไผ่ หญ้าขจรจบ และ ประเภทใบกว้าง เช่น หญ้ายาง ผักเบี้ย สาบเสือ	ขณะพ่นระวังไม่ให้ ละอองสารสัมผัสต้นและ ใบยางพ่นซ้ำเมื่อวัชพืช งอกใหม่
ไกลโฟเซต (glyphosate)	300-400	พ่นระหว่างแถวภายหลัง วัชพืชงอก	หญ้าคาและวัชพืชที่งอก จากเมล็ดประเภทใบแคบ ดีกว่าประเภทใบกว้าง	ถ้าหญ้าคาขึ้นในที่ร่มเงา และขึ้นไม่หนาแน่นมาก ใช้อัตราต่ำ ขณะพ่น ระวังไม่ให้ละอองสาร สัมผัสต้นและใบยาง
ไกลโฟเซต-ไตรมีเซียม (glyphosatetrimesium)	300-400	พ่นระหว่างแถวภายหลัง วัชพืชงอก	หญ้าคาและวัชพืชที่งอก จากเมล็ดประเภทใบแคบ ดีกว่าประเภทใบกว้าง	ถ้าหญ้าคาขึ้นในที่ร่มเงา และขึ้นไม่หนาแน่นมาก ใช้อัตราต่ำ ขณะพ่น ระวังไม่ให้ละอองสาร สัมผัสต้นและใบยาง

ที่มา: สำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร, กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แหล่งอ้างอิง

1. “การควบคุมวัชพืชในสวนยางโดยไม่พึ่งพาสารเคมี” สถาบันวิจัยยาง, กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ http://www.rubberthai.com/news/newsinfo/2550/news_Jun50/news_2601.htm

2. “คำแนะนำการป้องกันและกำจัดวัชพืชในสวนยางพาราสำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร”,
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3. <http://www.live-rubber.com>